

انفس کساق

دکتر عباس علاقہ بنڈیان

علاقه‌بندیان، عباس، ۱۳۳۰ -

انفاق / عباس علاقه‌بندیان. — تهران: سبحان، ۱۳۸۳.

۲۰۵ ص.

ISBN: 964-5978-58-0

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیبا.

۱. انفاق. ۲. انفاق — جنبه‌های قرآنی. الف. عنوان.

۲۹۷/۶۳۲

۸ الف ۲۵۰/۲/ع BP

۸۳-۳۶۳۹۵

کتابخانه ملی ایران

نشر سبحان

میدان امام حسین (ع)، خیابان خواجه نصیر، کوچه شهید دستانپور

تلفن: ۷۵۳۹۲۴۶

فاکس: ۷۶۳۹۳۱۹

پلاک ۳۳/۲

◀ انفاق

◀ مؤلف: دکتر عباس علاقه‌بندیان

▶ ناشر: نشر سبحان

▶ تعداد: ۲۰۰۰ جلد

▶ چاپ اول: ۱۳۸۳

▶ همکار فنی: دفتر طرح و اجرای کتاب

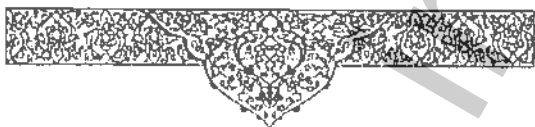
▶ چاپ و صحافی: سازمان چاپ ۱۲۸

▶ لیتوگرافی: نیما اسکندر

▶ شابک: ۰ - ۵۸ - ۵۹۷۸ - ۰ / ۹۶۴ - 58 - 5978 - 964 - ISBN

امتیازات چاپ محفوظ و مخصوص مؤلف است

قیمت: ۱۵۰۰ تومان

فهرست

۷	پیشگفتار.....
۱۱	مقدمه مؤلف.....
۱۷	۱. انسان مترقی و انفاق.....
۲۲	۲. خودشناسی و انفاق به خویشتن.....
۳۷	۳. تسلیم و انفاق.....
۴۴	۴. اموال دنیا برای زندگی بشر است.....
۴۶	۵. شکر و انفاق.....
۵۸	۶. پندار و ایمان و انفاق.....
۷۲	۷. بشر نیازمند است.....
۷۷	۸. انفاق.....
۸۸	۹. اسراف در انفاق.....
۹۴	۱۰. انفاق از مال خوب.....
۹۶	۱۱. انفاق به آبرو.....

۱۰۰		۱۲. انفاق به علم و دانش و هنر
۱۰۳		۱۳. انفاق به محبت و وجود
۱۱۰		۱۴. انفاق زبان محبت است
۱۱۲		۱۵. انفاق از روی ریا
۱۱۸		۱۶. انفاق فردی
۱۲۳		۱۷. انفاق جمعی یا گروهی
۱۲۷		۱۸. وطن دوستی در انفاق ملی
۱۳۱		۱۹. انفاق در سطح بین المللی
۱۳۳		۲۰. انفاق به امکانات اجتماعی و آثار آن
۱۴۴		۲۱. تداوم انفاق
۱۴۵		۲۲. انفاق و صدقه
۱۴۹		۲۳. بذل و بخشش
۱۵۹		۲۴. ایشار
۱۶۳		۲۵. احسان و انفاق
۱۶۷		۲۶. بخل و حسد و آثار آن
۱۸۲		۲۷. خمس و زکات
۱۸۴		۲۸. کفّاره و انفاق
۱۸۶		۲۹. نذر و انفاق
۱۹۰		۳۰. انفاق و رعایت حقوق دیگران
۱۹۵		۳۱. انفاقات جاریه
۱۹۸		۳۲. آثار انفاق از دیدگاه روان شناسی
		و سلامت و بهداشت
۲۰۱		۳۳. آیاتی از قرآن کریم در ارتباط با انفاق
۲۰۵		منابع و مأخذ

پیشگفتار

حزب‌های سیاسی، مکتب‌های اخلاقی و حکومتها با داعیه‌های فلسفی و اجتماعی گوناگون با گذشت قرن‌ها، هنوز به رفع نیازها و چاره‌ناتوانی‌های افراد و جوامع توفیق نیافته‌اند. نظام‌هایی با ادعای عدالت اجتماعی آمده و رفته‌اند اما جهانی دور از تنگدستی هنوز رؤیایی بیش نیست.

نیازهای انسان تنها لقمه‌ای نان و قطعه‌ای پوشاک نیست. انسان‌ها به کار، محبت، آموزش، تربیت، حمایت و مراقبت اخلاقی و اجتماعی نیاز دارند. هنوز جوامع انسانی محتاج کسانی هستند که توان ذهنی و عقلی خود را برای کشف بیماری‌ها، رموز بلایای طبیعی و روش‌های علاج گرفتاری‌های اقتصادی و اجتماعی

مصروف نمایند.

بسیاری از این نیازها فقط به وسیله کسانی قابل رفع و درمان است که با نیت نیکی و بدون چشمداشت به مزد و پاداش به پا می‌خیزند و عمر و قدرت و ثروت و استعداد خود را در این راه نثار می‌کنند. در دقیق‌ترین سازمان‌های اجتماعی که نمونه‌های آن مثلاً در شمال اروپا دیده می‌شود، دولت‌ها و مناسبات اقتصادی حاکم، باز با انبوهی از معضلات روبه‌رو هستند که رفع آن‌ها جز با یاری اهل خیر ممکن نیست.

بدون اینکه بخواهیم نظام‌های حزبی و سیاسی و دینی را به ناتوانی و کوتاهی متهم کنیم، این واقعیت‌ها ما را به لزوم اهتمام بیشتر برای رفع مصائب و درمان نیازها و گرفتاری‌های افراد بشر رهنمون می‌شود. در اینجا جز انسان، مددکار انسان نیست.

کشف علل بیماری‌های جسمی و ذهنی و بحران‌ها و تنگناهای اقتصادی؛ چاره فقر، نقص عضو، غربت، دلزدگی و تنهایی؛ بیکاری؛ رفع آثار جنگ‌ها و آلودگی‌های ناشی از صنعت، مهاجرت و صدها مشکل و معضل دیگر جز با یاری نیکوکاران و ارباب همت میسر نخواهد بود. تأسیس بنیادهای ملی، موقوفات، مؤسسات تحقیقاتی، سازمان‌های مدرسانی به آبرومندان، بیماران، در راه‌ماندگان، مالباختگان، ورشکستگان، مهاجران، سانه‌دیدگان و نظایر این‌ها راه‌های برخورد سازمان‌یافته با معضلات بشری است.

بسیاری آب آلوده می‌آشامند و کور و علیل می‌شوند. کودکانی که ثمره ازدواج پدر و مادرهای میخواره و قمارباز و لابیالی هستند حامی و سرپرست می‌خواهند. دانشجویان مستعدی به حمایت مالی محتاجند. زنان شوهر از دست داده‌ای برای بزرگ کردن فرزندانیشان به سرپرست و نان‌آور نیاز دارند. مسکن در کمترین حد خود آرزوی بسیاری از خانواده‌هاست. کف دستی نان، گرسنه‌ای را به زندگانی پیوند می‌دهد و لبخندی، بی‌پناهی، تنهایی، غریبی را شادمان می‌سازد.

در کتابی که قصد مطالعه آن را دارید نویسنده محترم، «انفاق» و «احسان» را با دیدی عرفانی و دینی بررسی نموده و خواننده را به حضور در صحنه‌های گوناگون نیکوکاری فراخوانده است.

همان‌طور که رشد اقتصادی ایران محتاج سرمایه‌گذاری ایرانیان و تشکیل شرکت‌های گوناگون است، رشد اخلاقی ما نیز به تشکیل جمعیت‌ها و سازمان‌ها و گروه‌های مردمی نیاز دارد تا از قطره قطره کمک‌های اندک، ابرهای پرباران عطوفت شکل گیرد. مؤسسات و شرکت‌های بزرگ می‌توانند بخشی از درآمد خود را صرف امور انساندوستانه کنند. مردم در شهرها و بخش‌ها می‌توانند با تشکیل جمعیت‌هایی، به انفاق و عمران در حوزه زندگی و کار خود بپردازند.

امروزه که مؤسسات فراوانی در سطح کشور به
امور خیر اشتغال دارند، امید می‌رود نشر رساله
حاضر به گسترش روحیه انفاق و نیکوکاری نه تنها به
عنوان یک «تکلیف» بلکه به عنوان یک «عشق» یاری
رساند.

مشتی دانه، شادمانی صدها کبوتر است.

سید حسین نقیبی

دی ماه ۱۳۸۳ - تهران

مقدمه مؤلف

به نام خداوند بخشنده مهربان، خداوند جاودان و همیشه برقرار که از روز ازل و قبل از ازل وجود داشته و تا آخرین روز هستی و بعد از هستی نیز وجود خواهد داشت. همیشه ماندنی است و برقرار، رحمان است و رحیم، مهربان است و بزرگوار، صبور است و حلیم، جبار است و قاسم و او عادل است و در عدالتش حرفی نیست؛ قاسم است و به عدل قسمت می‌کند. خداوندی که جان را آفرید، خرد را آفرید، و بشر را از گلی پست به صورت جسمی زیبا خلق کرد و از روح خود در او دمید، سپس به او جان داد و به زیور عقلش آراست. بدو خرد داد تا بیندیشد، بدو جان داد تا رفتار کند، بدو عقل داد تا تمیز دهد و به او احساسات را مرحمت فرمود تا زندگی کند، دوست بدارد و دوست داشته شود، به عشق برسد و به لقاء الله. بشر از جسم است و جان است و روح. از عقلش دستور

می‌گیرد و باروحش خود را مهار می‌کند. گذشت او از خواست و میل، مراقبتی است که باید بر خود داشته باشد. اگر گرسنه باشد، باید غذا بخورد و اگر تشنه باشد، باید آب بنوشد. خوردن و نوشیدن، در حد معقول، نیاز است و بیش از حد نیاز، نفس است. نفس را باید مهار کرد و نیاز را عقلانی برطرف نمود. بشر موجودی است دارای قدرت و در عین حال نیازمند، نیاز به دوست داشتن و دوست‌داشته‌شدن دارد. خداوند قدرت کامل است و نیاز بشر را مرتفع می‌سازد. میان نیاز و نیازمند بودن از طرفی، و برآوردن نیازها و حاجات بشر از سوی دیگر، یک رابطه عشق و علاقه دوجانبه ایجاد می‌شود. عاشقش می‌شوی، عاشقت می‌شود، و تمام وجودت عشق و دوست داشتن می‌شود و معشوق را در خود می‌بینی؛ آن زمان است که به مقصد رسیده‌ای، آن زمان است که با تمام وجود بی‌نیاز می‌شوی. نه دردی وجود دارد که درمانی بخواهد و نه عاشقی که معشوقی طلب کند؛ همه عشق است و باقی او.

برای رسیدن باید به تفکر نشست و با خود خلوت نمود تا خدای خود را جستجو کرد. فضای سینه و جایگاه دل خانه عشق است و بیکران، در آن غوطه‌ور شویم، عشق را بیابیم و خود را بینیم. احساسات را مهار کنیم و خشم را از درون خود دور سازیم. پندار و گفتار و کردار نیک و بینایی و شنوایی خود را در اختیار فرمان نفس قرار ندهیم. نفس لغزنده است، اگر مهارش نکنیم، او ما را اداره می‌کند و به پرتگاه سقوط می‌کشانند.

باید گذشت داشت. گذشت کردن، تنها بخشیدن قسمتی از مال خود نیست بلکه موارد دیگری را نیز دربرمی‌گیرد، مانند گذشت کردن از حق خویش پس از اثبات آن، گذشت کردن از بدگویی دیگران و ناسپاسی آنان، گذشت کردن از بی‌حرمتی‌هایی که دیگران در حقمان روا می‌دارند، گذشت کردن

از هر آنچه مال خود می‌انگاریم و گذشت کردن از لقمه نانی که در دست و در راه دهان خود داریم. برای رسیدن به زندگی بهتر و سعادت‌مندانه‌تر باید گذشت داشته باشیم، همچنان که خداوند از ستم‌هایی (گناهان بشر) که ما در حق خود روا می‌داریم گذشت می‌کند. پس به شکرانه رحمت پروردگار، لباس خشونت و بی‌صبری را از تن به‌در کنیم و نسبت به یکدیگر مهربان و بخشنده باشیم. گذشت داشته باشیم و بخشش و همیاری و کمک به یکدیگر را بیاموزیم تا آزادگی را به دست آوریم. از او بخواهیم که اجازه استفاده از قدرت به ودیعه نهاده‌شده در وجودمان را به ما بدهد و با استفاده از آن قدرت، بر نفس خود مسلط شویم و آن را مهار کنیم تا بتوانیم آموخته‌های خود را در مدرسه زندگی به کار گیریم و بخشش و کمک به دیگران را در برنامه روزمره خود منظور کنیم. به یاد داشته باشیم که سرانجام آنچه را در این مدرسه می‌آموزیم به آزمون خواهند گذاشت تا رتبه کلاسی دیگر در سرای آخرت تعیین شود.

او قادر مطلق است، «حیّ» و «قیّوم» است، دانای بینا و شنونده آگاه است. از او بخواهیم، به دامن منبع قدرت بیاویزیم و از «من» بی‌مقدار بی‌قدرت رها شویم. او خالق یکتاست و قادر بی‌همتا. موهبت‌ها نشانگر اوست و نعمت‌ها لطف بیکران‌ش. دوست داشتن یکی از موهبت‌های اوست و ثروت و مکنت یکی از نعمت‌هایش. به هر کس که بخواهد، می‌دهد و به هر کس که نداد، می‌تواند با پندار و گفتار و کردار نیک و با توسل و توکل به او، فعالیت کند و از او بستاند، خود از آن استفاده کند و در راه او و در جهت خدمت به خلق نیازمندش آن را به مصرف برساند. خدا با ماست و از ما جدا نیست، در ماست و از ما سوا نیست.

عباس علاقه‌بندیان

